

Eduskunnan hallintovaliokunta

Kirjallinen lausunto liittyen asiantuntijapyyntöön U21/2015VP Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle. Asiana ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin muuttamiseksi

Reserviläisjärjestöjen kanta esitettyyn direktiivin muuttamiseen: Suomen Reserviupseeriliitto ja Reserviläisliitto vastustavat ehdottomasti direktiiviä nyt esitettyssä muodossaan. Kantamme on siten sama kuin Valtioneuvoston kanta otsikossa mainitussa kirjelmässä.

Toteutuessaan nyt esitettyssä muodossaan asedirektiivin muutos estäisi reserviläistoiminnassa ja -koulutuksessa nyt laajasti käytettävien puoliautomaattiaseiden käytön ja siten heikentäisi merkittävästi Suomen sotilaallista puolustuskykyä. Suomen on vaadittava direktiivin muotoilua niin, että direktiivi mahdollistaa jatkossakin puoliautomaattiset aseet reserviläisten ampumarjoittelu- ja kilpailutoiminnassa.

Perustelut:

Reserviläisliiton (RES) ja Suomen Reserviupseeriliiton tehtävänä on mm. ylläpitää reserviläisten kenttäkelpoisuutta ja sotilaallista osaamista. Liitoilla on yhteensä lähes 700 paikallisyhdistystä ja -kerhoa eri puolilla Suomea, joissa reserviläiset voivat ylläpitää em. taitojaan. Näihin yhdistyksiin ja kerhoihin kuuluu noin 65.000 henkilöjäsentä.

RES ja RUL ovat mukana Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) toiminnassa ja ovat sen vanhimmat jäsenyhteisöt. MPK:n vapaaehtoisista yli 75 prosenttia on RES:n tai RUL:n jäseniä.

Ampumatoiminta on RUL:n ja RES:n laajin toimintamuoto. Vuositasolla järjestetään noin 14.000 erilaista ampumatilaisuutta ja -kilpailua, joissa kirjataan lähes 100.000 osallistumiskertaa. Määrä on moninkertainen verrattuna Puolustusvoimien kertausharjoituksissa järjestämiin ampumarjoituksiin ja -koulutukseen.

Harjoitettava ampumatoiminta liittyy reserviläisten sodan ajan ampumataitojen ylläpitoon, minkä johdosta ampumalajit ja niissä käytettävät aseet poikkeavat osin perinteisestä urheilumunnasta. Reserviläisten laajasti harjoitamiin ammuntoihin kuuluu myös lajeja, joissa ammuntaan liittyy liikuntasuoritus. Tyypillisiä reserviläisten harjoitamia lajeja ovat mm. Sovellettu reserviläisammunta, Falling plates -ammunta sekä Palvelusaseammunta / Reserviläisammunta. Näissä ammunnoissa käytetään laajasti erilaisia sotilaskaliiberisiä puoliautomaattipistooleita ja -kivääreitä, koska tämä on reserviläisten ampumataitojen ylläpidon kannalta tehokkainta.

Ampumatoiminta tapahtuu pääsääntöisesti reserviläisten omilla aseilla ja patruunoilla. Lisäksi muutamia satoja kivääreitä on liittojen jäsenjärjestöjen ja muiden maanpuolustusjärjestöjen paikallisyhteisöiden sekä piirien hallussa. Reserviläisten aseita hyödynnetään laajasti myös Maanpuolustusyhdistyksen ampumatoiminnassa, joka vaikeutuisi merkittävästi asedirektiivin toteutuessa nyt esitettyssä muodossaan.

Puoliautomaattikiväärien kanssa on tavanomaista käyttää lippaita, joihin mahtuu 30 patruunaa. Käytettävät lipput vastavat Puolustusvoimien aseissa käytettävien lippaiden kapasiteettia, koska tämä on reserviläisten harjoittelun kannalta tehokkainta. Näitä aseita kutsutaan useimmiten reserviläiskivääreiksi.

Tarve reserviläisten laajalle, omaehtoiselle ampumatoiminnalle liittyy Suomen puolustusratkaisuun, joka monesta muusta Euroopan Unionin maasta poiketen on rakennettu edelleen laajamittaisen, yleisen asevelvollisuuden ja sitä kautta syntyvän suuren reservin vaaraan. Puolustusvoimien sodan ajan joukkojen 230.000 hengen vahvuudesta yli 95 prosenttia on reserviläisiä. Näin suuren joukon sotilaallisen osaamisen, kenttäkelpoisuuden ja ampumataitojen ylläpito ei ole mahdollista vain Puolustusvoimien ja/tai Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toimenpitein vaan edellyttää reserviläisten laajamittaista, omaehtoista toimintaa. Tämän johdosta EU:n asedirektiivin kiristäminen nyt esitetyllä tavalla onkin Suomessa ehdottomasti kansalliseen puolustukseen liittyvä kysymys.

Reserviläisten mahdollisuus omaehtoiseen ampumataidon ylläpitämiseen on olennainen osa puolustusjärjestelmämme tehoa ja uskottavuutta. Se vaikuttaa sotilaille olennaisen ampumataidon lisäksi reserviläisten haluun sitoutua maanpuolustukseen ja motivoi muuhunkin vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön ja sotilasosaamisen ylläpitoon.

Säännöllinen ampumataidon ylläpito on mahdollista vain, jos reserviläisillä on mahdollisuus hankkia käyttöönsä harjoittelussa tarvittavia aseita ja, jos heillä on mahdollisuus ampumatoimintaan oman kotipaikkakuntansa lähellä.

Lähes kaikki maakunnallisen ja varsinkin paikallisen tason maanpuolustusyhteisöt toimivat vapaaehtois pohjalta. Niinpä reserviläisten omaehtoista ampumaharjoittelua ei ole mahdollista organisoida näiden yhteisöjen kautta vaan se edellyttää erityisesti säännöllisesti ammuntaa harrastavilta reserviläisiltä mahdollisuutta hankkia ja käyttää omia aseita.

Liitot muistuttavat lisäksi, että monesta muusta Euroopan maasta poiketen Suomella on jo pitkään ollut tarkka ja tiukka aselupakäytäntö, jota on viime vuosina edelleen kiristetty. Reserviläisjärjestöjen ampumatoiminnassa noudatetaan tarkkoja turvallisuussääntöjä ja -periaatteita.

Luvalliset puoliautomaattikiväärit kieltämällä ei kyetä ehkäisemään Pariisin terrori-iskun kaltaisia rikoksia. Muilta osin Suomen Reserviupseeriliitto ja Reserviläisliitto yhtyvät Reserviläisurheiluliiton hallintovaliokunnalle 8.12. antamaan lausuntoon.

Asiasta aiemmin annetut lausunnot:

- Reserviläisurheiluliiton, Suomen Reserviupseeriliiton ja Reserviläisliiton yhteinen lausunnot asiantuntijapyynnön E60/2015VP johdosta Eduskunnan puolustusvaliokunnalle koskien valtioneuvoston selvitystä asedirektiivin muuttamiseksi, 2.12.
- Suomen Reserviupseeriliiton ja Reserviläisliiton yhteinen kirjallinen lausunto HaV:lle EU:n Aselakidirektiivien muuttamisesta, 10.11.